

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΗΛΕΙΑΣ
ΔΗΜΟΣ ΠΗΝΕΙΟΥ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΤΕΧΝΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ &
ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ

Με τη συγχρηματοδότηση
της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Γαστούνη, 23/ 12 / 2025

ΦΑΚΕΛΟΣ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ και ΥΓΕΙΑΣ για το έργο:

«ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΠΡΟΣΘΗΚΗΣ Α΄ ΝΗΠΙΑΓΩΓΕΙΟΥ ΓΑΣΤΟΥΝΗΣ Δ.
ΠΗΝΕΙΟΥ»

Αυτό το αντίτυπο	ΕΙΝΑΙ []	ΕΛΕΓΧΟΜΕΝΟ και έχει ΑΡΙΘΜΟ __
	ΔΕΝ ΕΙΝΑΙ []	
Κάτοχος αντιτύπου:	ΚΥΡΙΟΣ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ	

ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΑΝΑΘΕΩΡΗΣΕΩΝ		
0	/ /2025	Φάση Μελέτης
ΕΚΔΟΣΗ	ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ	ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

1. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ
2. ΓΕΝΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ
3. ΣΥΝΤΟΜΗ ΤΕΧΝΙΚΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ
4. ΔΕΔΟΜΕΝΑ ΑΠΟ ΤΟ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ
5. ΜΕΛΕΤΕΣ
6. ΑΝΑΛΥΣΗ ΕΡΓΑΣΙΩΝ ΣΕ ΦΑΣΕΙΣ
7. ΓΕΝΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ ΑΠΟΦΥΓΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΚΩΝ ΚΙΝΔΥΝΩΝ
8. ΜΗΤΡΩΟ ΕΠΕΜΒΑΣΕΩΝ ΣΤΟ ΕΡΓΟ
9. ΟΔΗΓΙΕΣ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΓΙΑ ΤΗ ΣΥΝΤΗΡΗΣΗ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ
- 9.1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ
- 9.2. ΚΑΘΑΡΙΟΤΗΤΑ
- 9.2.1. Κίνδυνοι
- 9.2.2. Απαιτούμενα μέτρα προστασίας
- 9.3. ΕΙΔΙΚΕΣ ΕΡΓΑΣΙΕΣ
- 9.3.1. Χειρωνακτική διακίνηση φορτίων:
- 9.3.2. Χρήση Μηχανών:
- 9.3.3. Εργαλεία χειρός και ηλεκτρικά εργαλεία:
- 9.3.4. Ηλεκτρικές εργασίες:
- 9.3.5. Πυρόσβεση:
10. ΔΕΛΤΙΑ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΩΝ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ
11. ΣΧΕΔΙΑ ΤΩΝ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ ΩΣ ΚΑΤΑΣΚΕΥΑΣΘΗΣΑΝ
12. ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΣ
13. ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΥΝΤΗΡΗΣΗΣ

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 1: ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 2: ΜΗΤΡΩΟ ΕΠΕΜΒΑΣΕΩΝ ΣΤΟ ΕΡΓΟ

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 3: ΣΗΜΑΝΣΗ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 4: ΟΡΙΣΜΟΙ

1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Ο Ανάδοχος ανέλαβε την εκτέλεση του Έργου. Το έργο αφορά στην ανέγερση του νέου σχολικού κτιρίου, του 1ου Νηπιαγωγείου Γαστούνης. Αναλυτικότερα οι προς εκτέλεση εργασίες περιγράφονται στην Τεχνική Περιγραφή του έργου και οι όροι εκτέλεσης του έργου περιγράφονται στην Ειδική Συγγραφή Υποχρεώσεων και τα λοιπά τεύχη.

Οι μελέτες του Έργου εγκρίθηκαν από τη Δημοτική Επιτροπή του Δήμου Πηνειού.

Ο ΦΑΥ εκπονείται σύμφωνα με τις νομοθετικές υποχρεώσεις της μελετητικής ομάδας. Η οποία έχει λάβει υπόψη της στοιχεία που αφορούν γενικότερα στην ασφάλεια του Έργου. Τα στοιχεία αυτά, που αφορούν στη λειτουργία, τη συντήρηση και μελλοντικές επεμβάσεις-τροποποιήσεις στο Έργο μέχρι τελικής απόσυρσης (κατεδάφιση και διάθεση των υλικών) εντάσσονται σε ένα σκεπτικό προσέγγισης της ασφάλειας στη συνολική διάρκεια ζωής του Έργου για το προσωπικό που θα απασχοληθεί σε αυτό, τους τρίτους (συμπεριλαμβανομένων επισκεπτών και εργολάβων) και το περιβάλλον. Η προσέγγιση αυτή αποτελεί σήμερα state-of-the-art στη διεθνή πρακτική.

Βέβαια ο **ΑΝΑΔΟΧΟΣ** θα λάβει υπόψη του τα στοιχεία που παρέχονται στον παρόντα ΦΑΥ και θα τον τροποποιήσει, προσαρμόσει και αναθεωρήσει σύμφωνα με:

- τις αλλαγές και προσθήκες στις μελέτες και σύμφωνα με τα «ως κατασκευάστηκαν» σχέδια (as built drawings)
- την τελική επιλογή των υλικών και
- την μεθοδολογία κατασκευής (οργάνωση, εξοπλισμός, υλικά κλπ) που θα εφαρμόσει στο Έργο.

Ο **ΑΝΑΔΟΧΟΣ** αναγνωρίζει τη σημαντικότητα της συμμετοχής και κάθε άλλου φορέα που άμεσα ή έμμεσα εμπλέκεται στο Έργο, ο οποίος οφείλει επίσης να συνεισφέρει με τη λήψη κάθε δυνατού μέτρου, στα πλαίσια του λογικά εφικτού, για την εκπόνηση του παρόντος ΦΑΥ. Φυσικά με την ολοκλήρωση του Έργου ο ΦΑΥ θα παραδοθεί στον Κύριο του Έργου η οποία θα έχει την ευθύνη υλοποίησης και ενημέρωσής του.

Ο παρών ΦΑΥ συντάχθηκε αποκλειστικά για τις ανάγκες του εν λόγω έργου. Δεν καλύπτει αντικείμενο τυχόν άλλων εργολαβιών στο χώρο και υπάρχουσες εγκαταστάσεις.

Ο ΦΑΥ στοχεύει στην πρόληψη των κινδύνων κατά τις μεταγενέστερες εργασίες καθ' όλη τη διάρκεια ζωής του Έργου καθώς και τις εργασίες σε περίπτωση μερικής ή ολικής μετατροπής του, ανακαίνισής του, ακόμη και πλήρους κατεδάφισής του. Λαμβάνεται υπόψη σε κάθε περίπτωση επεμβάσεων και ενημερώνεται άμεσα μετά από αυτές από το Συντονιστή σε θέματα ασφάλειας και υγείας που θα οριστεί κάθε φορά.

Αναλυτικότερα ο ΦΑΥ:

- καλύπτει όλες τις εργασίες που αναγνωρίστηκαν ότι μπορεί να απαιτηθούν κατά τη λειτουργία και συντήρηση του Έργου,
- κάνει γενικές αναφορές σε δραστηριότητες στη φάση λειτουργίας του που αφορούν στη χρήση του, όταν στις δραστηριότητες αυτές ο σχεδιασμός μπορεί να επηρεάσει την ασφάλεια και την υγεία του προσωπικού που απασχολείται σε αυτές.

Ο ΦΑΥ μετά το πέρας της κατασκευής του Έργου, πρέπει να ενημερωθεί από τον **ΑΝΑΔΟΧΟ** με την προσάρτηση των «ως κατασκευάστηκαν» σχεδίων (as built drawings).

Ο ΦΑΥ στην τελική έκδοση πρέπει να περιέχει τα εξής στοιχεία:

-
- Γενικές πληροφορίες για το Έργο
 - Δεδομένα από το σχεδιασμό του Έργου
 - Επισημάνσεις για την ασφάλεια και υγεία στο Έργο και τις δραστηριότητες σε αυτό
 - Μητρώο επεμβάσεων στο Έργο
 - Οδηγίες ασφαλείας για τη συντήρηση του Έργου
 - Φύλλα πληροφοριών ασφαλείας των υλικών (MSDS)
 - Σχέδια του Έργου όπως κατασκευάστηκε
 - Πρόγραμμα συντήρησης
 - Πίνακα νομοθετημάτων για την ασφάλεια

Για τη σύνταξη του παρόντος ΦΑΥ έχουν ληφθεί υπόψη και αναγνωρίζονται όλες οι απαιτήσεις της ελληνικής νομοθεσίας.

Σημειώνεται ότι ο ΦΑΥ αποτελεί αναπόσπαστο και ζωντανό στοιχείο της κατασκευής και κυρίως της λειτουργίας του Έργου και πρέπει να αναθεωρείται, κάθε φορά που κρίνεται απαραίτητο, ώστε να ανταποκρίνεται έγκαιρα στις λειτουργικές και κατασκευαστικές απαιτήσεις, όπως αυτές θα προκύπτουν κατά την διάρκεια ζωής του Έργου σε συνδυασμό με τις εκάστοτε ισχύουσες σχετικές διατάξεις περί ασφαλείας και υγείας, την εκάστοτε εμπειρία και γνώση της επιστήμης και της τέχνης και τις κοινωνικές απαιτήσεις και πρότυπα.

2. ΓΕΝΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ

Κύριος του Έργου
ΔΗΜΟΣ ΠΗΝΕΙΟΥ

Επιβλέπουσα υπηρεσία
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΤΕΧΝΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ & ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ

Είδος του Έργου και χρήση του
ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΠΡΟΣΘΗΚΗΣ Α' ΝΗΠΙΑΓΩΓΕΙΟΥ ΓΑΣΤΟΥΝΗΣ Δ. ΠΗΝΕΙΟΥ

Θέση του Έργου
ΓΑΣΤΟΥΝΗ, ΔΗΜΟΣ ΠΗΝΕΙΟΥ

Αριθμός Οικοδομικής Άδειας: 1824394/09-03-2026

Συντονιστής ασφαλείας κατά την εκπόνηση της μελέτης του Έργου:
Δεν έχει οριστεί συντονιστής ασφαλείας κατά την εκπόνηση της μελέτης του Έργου

Ανάδοχος κατασκευής οικοδομικών έργων

Συντονιστής ασφαλείας κατά την εκτέλεση του Έργου

Αρμόδια ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΗ ΕΡΓΑΣΙΑΣ
ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΗ ΕΡΓΑΣΙΑΣ Ν. ΗΛΕΙΑΣ

3. ΣΥΝΤΟΜΗ ΤΕΧΝΙΚΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ

Το έργο αφορά στην ανέγερση νέου σχολικού κτιρίου, του 1ου Νηπιαγωγείου Γαστούνης. Αναλυτικότερα οι προς εκτέλεση εργασίες περιγράφονται στην Τεχνική Περιγραφή του έργου και οι όροι εκτέλεσης του έργου περιγράφονται στην Ειδική Συγγραφή Υποχρεώσεων και τα λοιπά τεύχη.

ΣΗΜΕΙΩΣΗ: Η παρούσα τεχνική περιγραφή είναι σύντομη και δεν υποκαθιστά τις τεχνικές περιγραφές των επιμέρους μελετών του Έργου. Σε περίπτωση αναντιστοιχίας με αυτές, υπερισχύουν οι τεχνικές περιγραφές των επιμέρους μελετών.

4. ΔΕΔΟΜΕΝΑ ΑΠΟ ΤΟ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ

Τα δεδομένα που προκύπτουν από το σχεδιασμό του Έργου παρουσιάζονται στα συμβατικά τεύχη. Αυτά αφορούν τη μεθοδολογία κατασκευής, τους κανονισμούς, τις εφαρμοσθείσες μελέτες καθώς και παραδοχές και κριτήρια σχεδιασμού. Στη συνέχεια, για λόγους πληρότητας του ΦΑΥ σύμφωνα με το ΠΔ 305/96, παρατίθενται ενδεικτικά δεδομένα από το σχεδιασμό του Έργου.

Αυτά αφορούν:

- στις μελέτες που αφορούν στο Έργο,
- ανάλυση εργασιών σε φάσεις
- στις γενικές αρχές αποφυγής εργασιακών κινδύνων,

5. ΜΕΛΕΤΕΣ

Για την υλοποίηση του έργου χρειάστηκε να γίνουν οι μελέτες οι οποίες εγκρίθηκαν με την υπ' αριθ. 64/2026 (ΑΔΑ: 9Ν8ΚΩΞΑ-ΞΤ4) απόφαση της Δημοτικής Επιτροπής Δήμου Πηνηιού.

6. ΑΝΑΛΥΣΗ ΕΡΓΑΣΙΩΝ ΣΕ ΦΑΣΕΙΣ

Οι εργασίες που θα εκτελεστούν είναι:

- Προετοιμασία εργοταξίου: σήμανση, περίφραξη, οριοθέτηση ζωνών ασφαλείας.
- Καθαιρέσεις και αποξηλώσεις φθαρμένων ή επικίνδυνων τμημάτων.
- Εκσκαφές, επιχώσεις, σκυροδέτηση.
- Κατασκευές μεταλλουργικών.
- Κατασκευές ηλεκτρομηχανολογικών εργασιών.
- Ολοκλήρωση και αποκατάσταση επιφανειών, ασφαλικά.

7. ΓΕΝΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ ΑΠΟΦΥΓΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΚΩΝ ΚΙΝΔΥΝΩΝ

Έχουν ληφθεί υπόψη οι γενικές αρχές αποφυγής εργασιακών κινδύνων που αναφέρονται στο άρθρο 7 του ΠΔ 17/96 που προσαρμόζονται στα τεχνικά έργα και συγκεκριμένα:

- Εξάλειψη κινδύνων
- Αντιμετώπιση κινδύνων στην πηγή τους
- Εκτίμηση κινδύνων που δεν μπορούν να αποφευχθούν και μέτρα για την πρόληψή τους
- Περιγραφή της μεθόδου εργασίας και του τυχόν απαιτούμενου εξοπλισμού, όπου θεωρείται απαραίτητος, λόγω υψηλής επικινδυνότητας κατά τη διάρκεια της κατασκευής, συντήρησης και επισκευής του Έργου
- Αντικατάσταση των επικίνδυνων υλικών με άλλα, λιγότερο επικίνδυνα (όπου είναι δυνατό)
- Προτεραιότητα στα μέτρα ομαδικής προστασίας σε σχέση με τα μέτρα ατομικής προστασίας

-
- Προσαρμογή στην τεχνική ανάπτυξη
 - Σχεδιαστικές, τεχνικές και/ή οργανωτικές επιλογές για την επίτευξη προγραμματισμού των διαφόρων εργασιών και σταδίων εργασίας που γίνονται ταυτόχρονα ή διαδοχικά.

8. ΜΗΤΡΩΟ ΕΠΕΜΒΑΣΕΩΝ ΣΤΟ ΕΡΓΟ

Κάθε επέμβαση που γίνεται στο Έργο, καθ' όλη τη διάρκεια ζωής του, η οποία έχει επίδραση σε θέματα ασφάλειας, πρέπει να καταγράφεται σε αρχείο (πχ μητρώο επεμβάσεων στο Έργο). Το μητρώο επεμβάσεων στο Έργο πρέπει να ενημερώνεται μετά από κάθε νέα επέμβαση, με τα στοιχεία που θα προκύπτουν κάθε φορά (πχ αλλαγή σε οδεύσεις δικτύων Η/Μ, αλλαγή χρήσης χώρων, αλλαγή σε εξόδους διαφυγής).

Υπόδειγμα Μητρώου Επεμβάσεων στο Έργο παρατίθεται στο Παράρτημα 2 του παρόντος ΦΑΥ.

9. ΟΔΗΓΙΕΣ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΓΙΑ ΤΗ ΣΥΝΤΗΡΗΣΗ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ

9.1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Κάθε εργασία συντήρησης του έργου να γίνεται κάτω από την εποπτεία του τεχνικού ασφαλείας του Αναδόχου και τον έλεγχο του υπεύθυνου λειτουργίας και συντήρησης των εγκαταστάσεων. Ο τεχνικός ασφαλείας και ο υπεύθυνος λειτουργίας πρέπει να ενημερώνονται και να παρακολουθούν τις εργασίες, να καταγράφουν και να τεκμηριώνουν τις αλλαγές, εξασφαλίζοντας ότι συμπληρώνεται το έντυπο ΜΗΤΡΩΟ ΕΠΕΜΒΑΣΕΩΝ ΣΤΟ ΕΡΓΟ (Παράρτημα 2) ή άλλο ισοδύναμο σύστημα.

Για κάθε επιμέρους εργασία θα τηρούνται:

- Η ελληνική νομοθεσία για την ασφάλεια (δες παράρτημα, όπως συμπληρώνεται στη διάρκεια ζωής του Έργου).
- Οι πλέον της ελληνικής νομοθεσίας απαιτήσεις για την ασφάλεια που θα οριστούν από το διοικητικό συμβούλιο (μετά από εισήγηση του Τεχνικού Ασφαλείας σε συνεργασία με τον Υπεύθυνο Λειτουργίας και Συντήρησης των εγκαταστάσεων ή υπόδειξη των τοπικών αρχών)
- Απαιτήσεις των αρμοδίων και τοπικών αρχών (ΚΕΠΕΚ).
- Οι οδηγίες των προμηθευτών εξοπλισμού.
- Οι οδηγίες των παρασκευαστών υλικών.

Για τις εργασίες συντήρησης του Η/Μ εξοπλισμού πρέπει να λαμβάνονται υπόψη και να εφαρμόζονται κατά περίπτωση, εκτός της ελληνικής νομοθεσίας και των οδηγιών των προμηθευτών και κατασκευαστών, και οι αντίστοιχες οδηγίες του ΤΕΕ.

Σημειώνεται ότι σε κάθε δραστηριότητα κάθε φορά μπορεί να έχουν εφαρμογή περισσότερες από μια οδηγίες ασφαλείας. Πρέπει κάθε φορά να λαμβάνονται υπόψη όλες οι οδηγίες ασφαλείας που έχουν εφαρμογή.

Σημειώνεται επίσης ότι οι οδηγίες θα πρέπει να προκύψουν από την εκτίμηση της επικινδυνότητας της κάθε εργασίας, λαμβάνοντας υπόψη τον τρόπο με τον οποίο αυτή θα υλοποιείται κάθε φορά. Σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία ο εργοδότης οφείλει να έχει στη διάθεσή του γραπτή εκτίμηση της επικινδυνότητας (επαγγελματικού κινδύνου).

9.2. ΚΑΘΑΡΙΟΤΗΤΑ

Ο σωστός καθαρισμός αποτελεί ουσιαστικό στοιχείο για τη διατήρηση καλών συνθηκών εργασίας, καθώς συμβάλλει σε μεγάλο βαθμό στην πρόληψη των τραυματισμών και των επαγγελματικών ασθενειών. Επίσης η καθαριότητα συμβάλλει ουσιαστικά στη διατήρηση υγιούς και ποιοτικού περιβάλλοντος για τους εργαζόμενους και για τους επισκέπτες των

γραφείων. Οι εργασίες καθαριότητας που θα εκτελούνται κατά τη διάρκεια της λειτουργίας των γραφείων θα είναι οι εξής:

- Καθαριότητα του περιβάλλοντος χώρου.

Ο σωστός καθαρισμός δεν είναι δυνατόν να επιτευχθεί χωρίς καλή θέληση και συμμετοχή όλων στον χώρο εργασίας. Συγκεκριμένα **όλοι οι εργαζόμενοι** πρέπει να:

- Είναι ενημερωμένοι για το πρόγραμμα καθαριότητας
- Συμμετέχουν μη ρυπαίνοντας τον χώρο
- Φροντίζουν την προσωπική τους υγιεινή

Επίσης σημαντικό ρόλο στη διατήρηση της καθαριότητας των εγκαταστάσεων πρόκειται να παίξουν οι επισκέπτες του χώρου.

9.2.1.Κίνδυνοι

Όταν δεν τηρούνται τα απαιτούμενα μέτρα σωστού καθαρισμού δημιουργούνται κίνδυνοι:

- Πτώσης, γλιστρήματος, παραπατήματος λόγω ολίσθησης σε γλιστερό δάπεδο
- Πυρκαγιών από την ακατάστατη αποθήκευση υλικών ή απορριμμάτων
- Υγείας από τη συσσώρευση σκόνης, σκουπιδιών, μικροοργανισμών κλπ

Κατά τις εργασίες καθαρισμού ενδέχεται να αντιμετωπιστούν οι παρακάτω κίνδυνοι

- Πτώσης, γλιστρήματος, παραπατήματος
- Πυρκαγιάς
- Ηλεκτροπληξίας
- Έκθεσης σε βλαπτικούς παράγοντες (εισπνοή, επαφή με δέρμα, επαφή με μάτια, κατάποση)

9.2.2.Απαιτούμενα μέτρα προστασίας

Για τις εργασίες καθαρισμού πρέπει να διασφαλίζεται ότι:

- Ο καθαρισμός γίνεται σύμφωνα με το πρόγραμμα και περιλαμβάνει όλες τους χώρους των εγκαταστάσεων.
- Η διάταξη των χώρων και του εξοπλισμού διευκολύνει τον καθαρισμό τους.
- Το πρόγραμμα προβλέπει την μικρότερη ενόχληση ή επικινδυνότητα για τους εργαζόμενους στις εγκαταστάσεις και τους επισκέπτες - χρήστες.
- Εργαλεία, υλικά εύχρηστα ή άχρηστα, δεν επιτρέπεται να εγκαταλείπονται στα δάπεδα, τις σκάλες, τους διαδρόμους, όπου είναι δυνατόν να εμποδίζουν ή να προκαλούν ατυχήματα.
- Όταν οι εργασίες καθαριότητας εκτελούνται σε ώρες χρήσης των χώρων τότε να χρησιμοποιούνται ειδικές πινακίδες προειδοποίησης των χρηστών του χώρου (πχ στους χώρους που σφουγγαρίζονται να τοποθετούνται πινακίδες ΚΙΝΔΥΝΟΣ ΓΛΥΣΤΡΗΜΑΤΟΣ!).
- Χρησιμοποιούνται μέσα ατομικής προστασίας (ΜΑΠ) σύμφωνα με τις οδηγίες των παρασκευαστών των ουσιών καθαρισμού.
- Ανάλογα με το υλικό των δαπέδων ή την κάλυψή του να χρησιμοποιούνται τα κατάλληλα υλικά και μέσα καθαρισμού.
- Οι ηλεκτρικές σκούπες να συντηρούνται τακτικά και να ελέγχονται για την εκπομπή σκόνης.
- Υπάρχει επαρκής αριθμός δοχείων για απορρίμματα στους κατάλληλους χώρους.
- Τα καθαριστικά που θα χρησιμοποιηθούν για τα δάπεδα θα πρέπει να μην αναστέλλουν/ μειώνουν την αντιολισθηρότητα των δαπέδων.
- Γενικά όλα τα καθαριστικά επιφανειών που θα χρησιμοποιηθούν θα πρέπει να μην αλλοιώνουν τις φυσικές ιδιότητες των επιφανειών (π.χ. χρώμα) και προκύπτουν νέες εργασίες.

ΠΡΟΣΟΧΗ! Οι εργασίες σε ύψος σε εξωτερικούς χώρους πρέπει να διακόπτονται όταν επικρατούν δυσμενείς καιρικές συνθήκες (θυελλώδεις άνεμοι, ισχυρές βροχοπτώσεις, καύσωνας).

Ειδικότερα μέτρα (πχ ιατρικές εξετάσεις προσωπικού, χρήση масκών και άλλων ΜΑΠ) θα προκύψουν από την Γραπτή Εκτίμηση του Επαγγελματικού Κινδύνου που θα εκπονηθεί με ευθύνη του τεχνικού ασφαλείας, που θα ορίσει ο ανάδοχος του Έργου ή της επιχείρησης που πρόκειται να αναλάβει τις συγκεκριμένες εργασίες.

9.3. ΕΙΔΙΚΕΣ ΕΡΓΑΣΙΕΣ

9.3.1. Χειρωνακτική διακίνηση φορτίων:

- Η χειρωνακτική διακίνηση των φορτίων αποφεύγεται στο μέτρο του δυνατού.
- Προτείνεται η υποβοήθηση της χειρωνακτικής διακίνησης φορτίων με μηχανικά μέσα.
- Σε περιπτώσεις χειρωνακτικής διακίνησης φορτίων χρησιμοποιείται προσωπικό σε κατάλληλη φυσική κατάσταση (χωρίς μυοσκελετικά προβλήματα).
- Τηρούνται οι κανόνες ασφαλούς διακίνησης λαμβάνοντας υπόψη την εργονομία, το μέγεθος, το βάρος του φορτίου, την απόσταση και τον τρόπο μεταφοράς.
- Τα φορτία έχουν σημεία πιασίματος και οι εργαζόμενοι δεν κινδυνεύουν να τους γλιστρήσουν τα αντικείμενα που μεταφέρουν.

9.3.2. Χρήση Μηχανών:

- Τα μηχανήματα και οι μηχανές είναι πιστοποιημένα και φέρουν την ένδειξη CE.
- Οι μηχανές είναι σύμφωνες με τις σχετικές διατάξεις ασφαλείας.
- Η χρήση των μηχανών είναι η προβλεπόμενη από τον κατασκευαστή τους.
- Οι μηχανές συντηρούνται όπως προβλέπεται και τα μηχανικά τους μέρη είναι προφυλαγμένα.
- Αν χρησιμοποιούνται μηχανές εσωτερικής καύσης, δεν λειτουργούν σε χώρο που δεν αερίζεται για μεγάλο χρονικό διάστημα.
- Τα μηχανήματα που χρησιμοποιούνται για τη μεταφορά των υλικών είναι σε άριστη κατάσταση, χρησιμοποιούνται σύμφωνα με τις προβλέψεις του κατασκευαστή τους και εδράζονται ασφαλώς. Το ανυψούμενο βάρος δεν ξεπερνά ποτέ το προβλεπόμενο και λαμβάνονται μέτρα για την ασφαλή ανύψωση (κουμανταδόρος έμπειρος, οπτική επαφή φορτίου και χειριστή).
- Οι μηχανές είναι γειωμένες και διπλά μονωμένες.
- Οι χειριστές μηχανών έχουν τις απαιτούμενες άδειες (εφόσον απαιτείται από τη Νομοθεσία ή τον κατασκευαστή τους).

9.3.3. Εργαλεία χειρός και ηλεκτρικά εργαλεία:

- Τα εργαλεία χειρός που χρησιμοποιούνται είναι κατάλληλα για την εργασία, συντηρημένα και αντικαθίστανται, όταν απαιτείται.
- Τα ηλεκτρικά εργαλεία είναι γειωμένα και διπλά μονωμένα.
- Οι διαδρομές των καλωδίων ηλεκτρικών εργαλείων δεν πρέπει να παρεμποδίζουν άλλες δραστηριότητες στο χώρο και να δημιουργούν κίνδυνο φθοράς των καλωδίων.

9.3.4. Ηλεκτρικές εργασίες:

- Ειδικά για ηλεκτρικές εργασίες απαιτείται αδειούχος ηλεκτροτεχνίτης/ ηλεκτρολόγος ανάλογα με τη ισχύ.
- Πριν τις εργασίες σε ηλεκτρικά δίκτυα εξασφαλίζεται η διακοπή της ηλεκτρικής τάσης με έλεγχο σε όλους τους πόλους και κάθε πιθανή οδό. Επίσης τοποθετείται ενημερωτική πινακίδα για τις εργασίες καθώς και πινακίδα απαγόρευσης ανοίγματος του διακόπτη παροχής (προτείνεται κλείδωμα για H/Z, μετασχηματιστές και κεντρικούς πίνακες και

γενικά για όλες τις εγκαταστάσεις υψηλής/μέσης τάσης). Οι πινακίδες πρέπει να αποσυρθούν άμεσα μετά τη λήξη των εργασιών.

- Όλες οι διατάξεις και εξοπλισμοί ασφαλείας (πχ προστατευτικά κιγκλιδώματα, προφυλακτήρες, πυροσβεστήρες, σήματα, ΜΑΠ) υπάρχουν και διατηρούνται σε καλή κατάσταση, και δεν απομακρύνονται, τροποποιούνται ή καταστρέφονται από το προσωπικό ή τρίτους.
- Οι διαδρομές των καλωδίων ηλεκτρικών εργαλείων δεν πρέπει να παρεμποδίζουν άλλες δραστηριότητες στο χώρο και να δημιουργούν κίνδυνο φθοράς των καλωδίων.

9.3.5. Πυρόσβεση:

- Σε κάθε επέμβαση στο σύστημα πυρασφάλειας (συντηρήσεις, επεκτάσεις, κλπ) πρέπει να εξασφαλίζεται ότι υπάρχει πλήρης έλεγχος και η κατάργηση του συστήματος (μερική τοπικά ή γενική) υποκαθίσταται από άλλα συστήματα.
- Μετά από κάθε συντήρηση-επισκευή-επέκταση πρέπει να δοκιμάζεται το σύστημα πυρανίχνευσης και να επιβεβαιώνεται η καλή του λειτουργία.
- Σημειώνεται ότι πρέπει να επισυναφθεί το σχετικό δελτίο πληροφοριών ασφάλειας των μέσων κατάσβεσης (πχ CO₂).
- Προσοχή στη χρήση κατασβεστικών μέσων. Να χρησιμοποιείται πάντα το κατάλληλο κατασβεστικό μέσο κατά περίπτωση και ποτέ νερό στις περιπτώσεις που προβλέπεται χρήση CO₂ (ή ότι άλλο έχει προσδιοριστεί στο μέλλον για κατάσβεση ειδικών πυρκαγιών, π.χ. για εύφλεκτα υγρά, Η/Υ κλπ).

10. ΔΕΛΤΙΑ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΩΝ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ

Στο παράρτημα του ΦΑΥ θα προσαρτηθούν τα δελτία πληροφοριών ασφάλειας (MSDS) των υλικών που θα ενσωματωθούν στις εγκαταστάσεις κατά τη διάρκεια της κατασκευής, με ευθύνη του **τεχνικού ασφαλείας του Αναδόχου και του συντονιστή ασφαλείας κατά την εκτέλεση του Έργου**.

Ο **Τεχνικός Ασφαλείας** είναι υποχρεωμένος να προσαρτήσει στο παράρτημα τα δελτία πληροφοριών ασφάλειας (MSDS) των υλικών που θα χρησιμοποιηθούν για τη συντήρηση και σε ενδεχόμενες επισκευές των εγκαταστάσεων.

Σημειώνεται ότι η προσκόμιση των δελτίων πληροφοριών ασφάλειας (MSDS) των υλικών είναι νομοθετική υποχρέωση όλων των προμηθευτών.

Με βάση τις πληροφορίες των MSDS, θα πρέπει να δοθεί από τον συντονιστή ασφαλείας κατά την εκτέλεση του Έργου Πίνακας Ενσωματωμένων-Χρησιμοποιούμενων Επικίνδυνων για Ασφάλεια-Υγεία-Περιβάλλον Υλικών (δες σχετικό έντυπο παρακάτω) που να καταγράφει:

- Ονομασία και τύπος υλικού (χημική ονομασία, εμπορική ονομασία, προέλευση κλπ) για τον ακριβή προσδιορισμό του,
- Θέσεις που έχει χρησιμοποιηθεί-τοποθετηθεί στο Έργο,
- Κινδύνους που προκύπτουν από τη χρήση των επικίνδυνων υλικών και ειδικά μέτρα προστασίας στη διακίνηση, εφαρμογή, συντήρηση και αντικατάστασή τους.

Ο Πίνακας αυτός πρέπει να ενημερώνεται αν στη διάρκεια ζωής του Έργου (κανονική λειτουργία) προκύψουν νέα στοιχεία για τα υλικά που έχουν χρησιμοποιηθεί (που ενδεχομένως θεωρούνταν αρχικά ακίνδυνα ή άλλης επικινδυνότητας).

11. ΣΧΕΔΙΑ ΤΩΝ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ ΩΣ ΚΑΤΑΣΚΕΥΑΣΘΗΣΑΝ

Με ευθύνη του **τεχνικού ασφαλείας του Αναδόχου και του συντονιστή ασφαλείας κατά την εκτέλεση του Έργου** θα προσαρτηθεί στο παράρτημα του ΦΑΥ ο κατάλογος των σχεδίων «ως κατασκευάσθαι» και των μελετών του Έργου.

Χρήσιμη κρίνεται και η προσάρτηση αρχείου φωτογραφιών στον ΦΑΥ για την ευκολότερη κατανόηση των κατασκευαστικών ιδιαιτεροτήτων των εγκαταστάσεων.

12. ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΣ

Με ευθύνη του **τεχνικού ασφαλείας του Αναδόχου και του συντονιστή ασφαλείας κατά την εκτέλεση του Έργου** θα προσαρτηθεί στο παράρτημα του ΦΑΥ ο κατάλογος εξοπλισμού των εγκαταστάσεων.

13. ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΥΝΤΗΡΗΣΗΣ

Με ευθύνη του **Τεχνικού Ασφαλείας του Αναδόχου και του συντονιστή ασφαλείας κατά την εκτέλεση του Έργου** θα προσαρτηθεί στο παράρτημα ο πίνακας συντήρησης του εξοπλισμού των εγκαταστάσεων, σύμφωνα με τις υποδείξεις του κατασκευαστή/ προμηθευτή του.

ΓΑΣΤΟΥΝΗ – 23/12/2025

ΣΥΝΤΑΧΘΗΚΕ
ΠΟΛΥΞΕΝΗ ΦΟΥΝΤΑ
ΠΟΛΙΤΙΚΟΣ ΜΗΧ/ΚΟΣ

ΦΩΤΗΣ ΧΑΤΖΟΠΟΥΛΟΣ
ΗΛΕΚΤΡΟΛΟΓΟΣ ΜΗΧ/ΚΟΣ

ΕΛΕΓΧΘΗΚΕ & ΘΕΩΡΗΘΗΚΕ
Η ΠΡΟΪΣΤΑΜΕΝΗ Δ/ΝΣΗΣ

ΝΙΚΟΛΕΤΤΑ ΚΟΚΚΑΛΙΑΡΗ
ΠΟΛΙΤΙΚΟΣ ΜΗΧΑΝΙΚΟΣ MSc
Με βαθμό α΄

ΕΓΚΡΙΘΗΚΕ

Με την υπ' αριθμ 64/2026 απόφαση της Δημοτικής Επιτροπής του Δήμου Πηνειού (ΑΔΑ : 9Ν8ΚΩΞΑ-ΞΤ4)

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 1	ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 2	ΜΗΤΡΩΟ ΕΠΕΜΒΑΣΕΩΝ ΣΤΟ ΕΡΓΟ
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 3	ΣΗΜΑΝΣΗ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 4	ΟΡΙΣΜΟΙ
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 5	ΣΥΝΤΟΜΟΓΡΑΦΙΕΣ

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 1: ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ

ΕΤΟΣ	ΦΕΚ	ΝΟΜΟΣ	ΤΙΤΛΟΣ
1933	406/A	Π.Δ. 22/12/33	Περί ασφάλειας εργατών και υπαλλήλων εργαζομένων επί φορητών κλιμάκων.
1950	82/A	Β.Δ. 16/17.3.50	Επίβλεψη μηχανολογικών εγκαταστάσεων.
1969	1B/69	ΥΑ στ/116464/69	Περί όρων ασφαλείας κατά την μεταφορά προσώπων δια φορητών ιδιωτικής χρήσεως.
1974	1266/B	Υ.Α .Γ1γ/9900/74	Περί Υποχρεωτικής κατασκευής αποχωρητήριων [ΓΡ με τις Γ1/2400/75 (371/B/75) και Αιβ/2055/80 (338/B/80)].
1975	371B	ΥΑ Γ1/2400/75	Περί Υποχρεωτικής κατασκευής αποχωρητήριων [ΓΡ με την Αιβ/2055/80 (338/B/80)].
1975	189/A	Ν. 158/75	Περί εργασίας επί ηλεκτρικών εγκαταστάσεων ευρισκομένων υπό τάση.
1978	3/A	Π.Δ. 17/78	Περί συμπληρώσεως του από 22/29.12.33 Π. Δ/τος περί ασφάλειας εργατών και υπαλλήλων εργαζομένων επί φορητών κλιμάκων.
1978	20/A	Π.Δ.95/78	Περί μέτρων Υγιεινής και Ασφαλείας των απασχολουμένων εις εργασίας συγκολλήσεων.
1980	338/B	ΥΑ Αιβ/2055	Περί Υποχρεωτικής κατασκευής αποχωρητήριων.
1980	193/A	Π.Δ. 778/80	Περί μέτρων ασφάλειας κατά την εκτέλεση οικοδομικών εργασιών.
1981	195/A	Ν. 1181/81	Περί κυρώσεως της ψηφισθείσης εις Γενεύη το έτος 1960 υπ' αρ.115 συμβάσεως "περί προστασίας των εργαζομένων από τας ιοντίζουσας ακτινοβολίας" (78/610/ΕΟΚ).
1981	260/A	Π.Δ. 1073/81	Περί μέτρων ασφάλειας κατά την εκτέλεσιν εργασιών εις εργοτάξια οικοδομών και πάσης φύσεως έργων αρμοδιότητος πολιτικού μηχανικού/ διορθώσεις σφαλμάτων.
1983	121/B	ΑΠ.ΒΜ5/30058/82	Έγκριση πρότυπης προδιαγραφής σημάσεως εκτελουμένων έργων σε οδούς εντός κατοικημένων περιοχών.
1983	126/A	Ν. 1396/83	Υποχρεώσεις λήψης και τήρησης των μέτρων ασφάλειας στις οικοδομικές και λοιπά ιδιωτικά τεχνικά έργα.
1984	49/A	Ν. 1430/84	Κύρωση της αριθμ. 62 Διεθνούς Συμβάσεως Εργασίας " που αφορά τις διατάξεις ασφαλείας στην οικοδομική βιομηχανία" και τη ρύθμιση θεμάτων που έχουν σχέση με αυτή.
1984	154/B	ΑΠ. 130646/84	Ημερολόγιο μέτρων ασφάλειας
1985	212A	Ν. 1568/85	Νόμος Πλαίσιο
1985	280/B	ΥΑ 2στ/1539/85	Βασικοί κανόνες προστασίας της υγείας του πληθυσμού & των εργαζομένων από τους κινδύνους που προκύπτουν από ιοντίζουσες ακτινοβολίες.
1986	570/B	ΥΑ αρ. Οικ. 56206/1613	Προσδιορισμός της ηχητικής εκπομπής των μηχανημάτων και συσκευών εργοταξίου σε συμμόρφωση προς τις οδηγίες 79/113/ΕΟΚ, 81/1051/ΕΟΚ και 85/405/ΕΟΚ του Συμβουλίου της 19ης Δεκεμβρίου 1978, της 7ης Δεκεμβρίου 1981 και 11ης Ιουλίου 1985.
1987	149/A	Π.Δ. 315/87	Σύσταση επιτροπής Υ+Α της εργασίας (ΕΥΑΕ) σε εργοτάξια οικοδομών και εν γενεί τεχνικών έργων.

1987	291/B	ΥΑ 281/B/87	Συσκευές πίεσης και μέθοδοι ελέγχου αυτών.
1987	467/B	ΑΠ. 131325/87	Σύσταση μικτών Επιτροπών Ελέγχου σε οικοδομές και εργοταξιακά έργα.
1987	624/B	ΥΑ Β/19338/1944/87	Χαλύβδινες φιάλες αερίου χωρίς συγκόλληση.
1987	624/B	ΥΑ Β/19339/1945/87	Χαλύβδινες φιάλες αερίου χωρίς συγκόλληση, κατασκευασμένες από κεκραμμένο ή μη αλουμίνιο.
1987	625/B	ΥΑ Β/1934/1946/87	Συγκολλητές φιάλες αερίου από μη κεκραμμένο χάλυβα.
1988	138/A	Π.Δ. 294/88	Ελάχιστος χρόνος απασχόλησης Τεχνικού ασφαλείας (ΤΑ) και Γιατρού Εργασίας, Επίπεδο γνώσεων και ειδικότητα ΤΑ για τις επιχειρήσεις, εκμεταλλεύσεις και εργασίες του άρθρου 1 παρ. 1 του Ν 1568/85 "Υγιεινή και Ασφάλεια των Εργαζόμενων"
1988	751/B	ΥΑ αρ. Οικ. 69001/1921	Έγκριση τύπου ΕΟΚ για την οριακή τιμή στάθμης θορύβου μηχανημάτων και συσκευών εργοταξίου και ειδικότερα των μηχανοκίνητων αεροσυμπιεστών, των πυργογερανών, των ηλεκτροπαραγωγών ζευγών συγκόλλησης και ισχύος
1989	567/B	ΚΥΑ 1197/89	Ταξινόμηση συσκευασία και επισήμανση επικίνδυνων παρασκευασμάτων.
1989	85/A	Ν. 1837/89	Για την προστασία των ανήλικων κατά την απασχόληση και άλλες διατάξεις.
1989	930/B	ΑΠ. 131099/89	Προστασία των εργαζομένων από τους κινδύνους που διατρέχει η υγεία τους με την απαγόρευση ορισμένων ειδικών παραγόντων και /ή ορισμένων δραστηριοτήτων (88/364/ΕΟΚ).
1990	11/A	Π.Δ 31/90	Επίβλεψη της λειτουργίας, χειρισμός και συντήρηση μηχανημάτων εκτέλεσης τεχνικών έργων.[ΤΡ.Π.Δ 49/91(180/A)].
1990	620/B	ΑΠ. 130627/90	Καθορισμός επικίνδυνων, βαριών, ή ανθυγιεινών εργασιών για την απασχόληση των ανήλικων.
1991	180/A	Π.Δ.49/91	Τροποποίηση και συμπλήρωση του Π.Δ.31/90
1991	38/A	Π.Δ. 85/91	Προστασία των εργαζομένων από τους κινδύνους που διατρέχουν λόγω της έκθεσής τους στο θόρυβο κατά την εργασία, σε συμμόρφωση προς την οδηγία 86/188 ΕΟΚ.
1991	431/B	ΥΑ 12479/Φ17/414/91	Απλά δοχεία πίεσης
1991	487/B	ΥΑ Β./15233/3.7.91	Σχετικά με συσκευές αερίου.
1992	182/A	Ν. 2094	Κύρωση του Κώδικα Οδικής Κυκλοφορίας.
1992	370/B	ΑΠ. 1872/92	Ρύθμιση θεμάτων σχετικά με την τήρηση βιβλίου απασχολούμενου προσωπικού στα οικοδομικά και τεχνικά έργα.
1992	74/A	Π.Δ. 157/92	Επέκταση των διατάξεων των προεδρικών διαταγμάτων και υπουργικών αποφάσεων που εκδόθηκαν με τις εξουσιοδοτήσεις του Ν 1568/85 Υγιεινή και Ασφάλεια Εργασίας στο δημόσιο ΝΠΔΔ και ΟΤΑ.
1993	34/A	Π.Δ. 77/93	Για την προστασία των εργαζομένων από φυσικούς, χημικούς και βιολογικούς παράγοντες και τροποποίηση και συμπλήρωση προς την οδηγία του συμβουλίου 88/642/ΕΟΚ.
1993	160/A	Π.Δ. 377/93	Προσαρμογή της Ελληνικής νομοθεσίας στις οδηγίες 89/392/ΕΟΚ και 91/368/ΕΟΚ σχετικά με τις μηχανές (συμπλ. Π.Δ. 18/1996)
1993	187/B	ΑΠ. Β4373/1205/93	Για την προσέγγιση των νομοθεσιών των κρατών μελών, σχετικά με τα μέσα ατομικής προστασίας.
1993	665/B	ΑΠ. 15177/Φ17.4/404/93	Αναγνώριση δυνατότητας ανάληψης Εργασιών ελέγχου δοχείων πίεσης και συσκευών αερίου.
1993	756/B	ΑΠ. 16440/Φ.10.4/445/93	Κανονισμός παραγωγής και διάθεσης στην αγορά συναρμολογούμενων μεταλλικών στοιχείων για την ασφαλή κατασκευή και χρήση μεταλλικών σκαλωσιών.
1993	673/B	ΑΠ. 14165/Φ17.4/373/93	Κανονισμός για την ασφαλή κατασκευή και κυκλοφορία των δοχείων πίεσης και των συσκευών αερίου.

1994	220/A	Π.Δ. 395/94	Ελάχιστες προδιαγραφές ασφάλειας και υγείας για τη χρησιμοποίηση εξοπλισμού εργασίας από τους εργαζόμενους κατά την εργασία τους σε συμμόρφωση με την οδηγία 89/655/ΕΟΚ
1994	220/A	Π.Δ. 396/94	Ελάχιστες προδιαγραφές ασφάλειας και υγείας για τη χρήση από τους εργαζόμενους εξοπλισμών ατομικής προστασίας κατά την εργασία σε συμμόρφωση με την οδηγία 89/656/ΕΟΚ
1994	221/A	Π.Δ. 397/94	Ελάχιστες απαιτήσεις υγιεινής και ασφάλειας για το χειρωνακτικό χειρισμό φορτίων όπου υπάρχει ιδιαίτερος κίνδυνος βλάβης της ράχης και οσφυϊκής χώρας σε συμμόρφωση με την οδηγία 90/269/ΕΟΚ.
1994	221/A	Π.Δ. 398/94	Ελάχιστες προδιαγραφές ασφάλειας και υγείας κατά την εργασία για τη χρήση σε εξοπλισμό με οθόνη οπτικής απεικόνισης σε συμμόρφωση με την οδηγία 90/70/ΕΟΚ
1994	221/A	Π.Δ. 399/94	Προστασία των εργαζομένων από τους κινδύνους που συνδέονται με την έκθεση σε καρκινογόνους παράγοντες κατά την εργασία σε συμμόρφωση με την οδηγία 90/394 ΕΟΚ.
1994	450/B	ΑΠ. 8881/94	Τροποποίηση της 4373/1205/11.3.1993 (187/B) κοινής απόφασης των υπουργών Εθν. Οικονομίας, Εργασίας και Βιομηχανίας, Ενέργειας και Τεχνολογίας για τα μέσα ατομικής προστασίας σε συμμόρφωση με τις οδηγίες του συμβουλίου 93/95/ΕΟΚ και 93/68/ΕΟΚ.
1994	705/B	ΑΠ. 378/94	Επικίνδυνες ουσίες, ταξινόμηση, συσκευασία κι επισήμανση αυτών σε συμμόρφωση προς την οδηγία του συμβουλίου των ευρωπαϊκών κοινοτήτων 67/548/ΕΟΚ όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει
1995	6/A		Διορθώσεις σφαλμάτων στα Π.Δ. 395/94 (220/A), 396/94 (220/A), 397/94 (221/A), 398/94 (221/A), 399/94 (221/A)
1995	67/A	Π.Δ. 105/95	Ελάχιστες προδιαγραφές για τη σήμανση ασφάλειας ή/και υγείας στην εργασία σε συμμόρφωση με την οδηγία 92/58/ΕΟΚ.
1995	97/A	Π.Δ. 186/95	Προστασία των εργαζομένων από τους κινδύνους που διατρέχουν λόγω έκθεσης τους σε βιολογικούς παράγοντες κατά την εργασία σε συμμόρφωση με τις κοινοτικές οδηγίες 90/679/ΕΟΚ και 93/88/ΕΟΚ.
1996	10/A	Π.Δ. 16/96	Ελάχιστες προδιαγραφές ασφάλειας και υγείας στους χώρους εργασίας σε συμμόρφωση με την οδηγία 89/654/ΕΟΚ.
1996	11/A	Π.Δ. 17/96	Μέτρα για τη βελτίωση της ασφάλειας και υγείας των εργαζομένων κατά την εργασία σε συμμόρφωση με τις οδηγίες 89/391/ΕΟΚ και 91/383/ΕΟΚ.
1996	12/A	Π.Δ. 18/96	Τροποποίηση του Π.Δ/ΤΟΣ 337/1993 σχετικά με τις μηχανές σε συμμόρφωση προς τις οδηγίες του συμβουλίου 93/44/ΕΟΚ και 93/68/ΕΟΚ.
1996	212/A	Π.Δ. 305/96	Ελάχιστες προδιαγραφές για ασφάλεια και υγεία που πρέπει να εφαρμόζονται στα προσωρινά ή κινητά εργοτάξια σε συμμόρφωση με την οδηγία 92/57/ΕΟΚ.
1997	150/A	Π.Δ 174/97	Τροποποίηση του Π.Δ 186/95
1997	150/A	Π.Δ 175/97	Τροποποίηση του Π.Δ 70α/ 88
1997	150/A	Π.Δ 176/97	Μέτρα για την βελτίωση της ασφάλειας και υγείας κατά την εργασία των εγκύων, λεχώνων και γαλουχουσών εργαζομένων , σε συμμόρφωση με την οδηγία 92/85/ΕΟΚ
1998	67/A	Π.Δ 62/98	Μέτρα για την προστασία των νέων κατά την εργασία , σε συμμόρφωση με την οδηγία 94/33/ΕΚ

1999	9/A	Π.Δ 15/99	Τροποποίηση του π.δ "Προστασία των εργαζομένων από κινδύνους που διατρέχουν λόγω της έκθεσης τους σε βιολογικούς παράγοντες κατά την εργασία σε συμμόρφωση με τις οδηγίες 90/679/ΕΟΚ και 93/88/ΕΟΚ" (97/A) όπως τροποποιήθηκε με το π.δ 174/97 (150/A) σε συμμόρφωση με τις οδηγίες 97/59/ΕΚ και 97/65/ΕΚ της Επιτροπής.
1999	94/A	Π.Δ 88/99	Ελάχιστες προδιαγραφές για την οργάνωση του χρόνου εργασίας σε συμμόρφωση με την οδηγία 93/104/ΕΚ
1999	94/A	Π.Δ 89/99	Τροποποίηση του π.δ 395/94 "Ελάχιστες προδιαγραφές ασφάλειας και υγείας για τη χρησιμοποίηση εξοπλισμού εργασίας από τους εργαζόμενους κατά την εργασία τους σε συμμόρφωση με την οδηγία 89/655/ΕΟΚ" (220/A) σε συμμόρφωση με την οδηγία 95.63/ΕΚ του Συμβουλίου
1999	102/A	Π.Δ 95/99	Όροι ίδρυσης και λειτουργίας Υπηρεσιών Προστασίας και Πρόληψης
1999	134/A	Π.Δ 136/99	Οργάνωση Υπηρεσιών Σώματος Επιθεώρησης Εργασίας.
2000	111/A	Π.Δ 127/00	Τροποποίηση και συμπλήρωση του π.δ 399/94 " Προστασία των εργαζομένων από τους κινδύνους που συνδέονται με την έκθεση σε καρκινογόνους παράγοντες κατά την εργασία σε συμμόρφωση με την οδηγία του Συμβουλίου 90/394/ΕΚ" (221/A) σε συμμόρφωση με την οδηγία 97/42-ΕΚ του Συμβουλίου.
2000	241/A	Π.Δ 304/00	Τροποποίηση του π.δ 395/94 "Ελάχιστες προδιαγραφές ασφάλειας και υγείας για την χρησιμοποίηση εξοπλισμού εργασίας από τους εργαζόμενους κατά την εργασία τους σε συμμόρφωση με την οδηγία 89/655/ΕΟΚ" (ΦΕΚ 220/A/19-12-94) όπως αυτό τροποποιήθηκε με το π.δ 89/99 "Τροποποίηση του π.δ 395/94 σε συμμόρφωση με την οδηγία 95/63/ΕΚ του Συμβουλίου" (ΦΕΚ 94/A/13-5-1999)
2000	1176/B	ΑΠ. οικ 433	Καθιέρωση του Φακέλου Ασφάλειας και Υγείας (ΦΑΥ) ως απαραίτητου στοιχείου για τη προσωρινή και οριστική παραλαβή κάθε Δημόσιου Έργου.
2001	266/B	ΑΠ. ΔΙΠΑΔ/οικ 177	Πρόληψη εργασιακού κινδύνου κατά τη μελέτη του έργου.
2001	686/B	ΑΠ.ΔΕΕΠΠ/οικ 85	Καθιέρωση του Σχεδίου Ασφάλειας και Υγείας (ΣΑΥ) και του Φακέλου Ασφάλειας και Υγείας (ΦΑΥ) ως απαραίτητων στοιχείων για την έγκριση μελέτης στο στάδιο της οριστικής μελέτης ή/και της μελέτης εφαρμογής σε κάθε Δημόσιο Έργο.
2003	16/A	ΥΑ ΔΙΠΑΔ/οικ/889	Πρόληψη και αντιμετώπιση του εργασιακού κινδύνου κατά την κατασκευή Δημοσίων Έργων (ΣΑΥ και ΦΑΥ)
2003	946/B	ΥΑ 502/9-7-2003	Έγκριση Τεχνικής Προδιαγραφής Σήμανσης Εκτελούμενων Έργων εντός και εκτός κατοικημένων περιοχών ως ελάχιστα όρια.
2003	44/A	Π.Δ. 42/0/21.2.2003	Σχετικά με τις ελάχιστες απαιτήσεις για τη βελτίωση της προστασίας της υγείας και της ασφάλειας των εργαζομένων οι οποίοι είναι δυνατόν να εκτεθούν σε κίνδυνο από εκρηκτικές ατμόσφαιρες σε συμμόρφωση με την οδηγία 1999/92/ΕΚ της 16 ^{ης} Δεκεμβρίου 1999 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (Ε.Ε. L 23/57/28-01-2000).
2003	44/A	Π.Δ.43/03/21.2.2003	Τροποποίηση και συμπλήρωση του π.δ. 399/94 «Προστασία των εργαζομένων από τους κινδύνους που συνδέονται με την έκθεση σε καρκινογόνους παράγοντες κατά την εργασία σε συμμόρφωση με την οδηγία του Συμβουλίου 90/394/ΕΟΚ» (221/A) σε συμμόρφωση με την οδηγία 1999/38/ΕΚ του Συμβουλίου της 29 ^{ης} Απριλίου 1999 (Ε.Ε. L 138/01-06-1999).
2003	50/A	Π.Δ.50/03/3.3.2003	Τροποποίηση και συμπλήρωση Διαταγμάτων που έχουν εκδοθεί σε εκτέλεση του Νόμου 6422/1934, όπως έχει συμπληρωθεί και τροποποιηθεί μεταγενέστερα, που αφορούν στην άσκηση του επαγγέλματος του Ηλεκτρολόγου.

2003	892/B	3/14/2.7.2004	Καθορισμός ανωτάτων ορίων υπερωριακής απασχόλησης των εργαζομένων στις Βιομηχανικές, Βιοτεχνικές επιχειρήσεις, εκμεταλλεύσεις και εργασίες για το Β' ημερολογιακό εξάμηνο 2003.
2003	946/B	ΔΙΠΑΔ/οικ/52	Έγκριση Τεχνικής Προδιαγραφής Σήμανσης Εκτελούμενων Οδικών Έργων εντός και εκτός κατοικημένων περιοχών ως ελάχιστα όρια.
2003	1186/B	Οικ 15085/593/25.8.2003	Κανονισμός Ελέγχων Ανυψωτικών Μηχανημάτων.
2003	1624/B	131784/5.11.2003	Επιμόρφωση τεχνικών ασφάλειας επιπέδου ΑΕΙ και ΤΕΙ.
2003	875/B	130621/2.7.2003	Εργασίες, έργα και δραστηριότητες στις οποίες απαγορεύεται να απασχολούνται οι ανήλικοι.
2004	470/B/	Φ.7.5/1816/88/5.3.200 4	Αντικατάσταση του ισχύοντος Κανονισμού Εσωτερικών Ηλεκτρικών Εγκαταστάσεων (Κ.Ε.Η.Ε) με το Πρότυπο ΕΛΟΤ HD 384 και άλλες σχετικές διατάξεις
2004	845/B	80025/9.6.2004	Καθορισμός αρμοδιοτήτων των Διευθύνσεων: α) Συνθηκών Εργασίας, β) Διαχείρισης της Πληροφορικής, Επιμόρφωσης και Παρακολούθησης Πολιτικής Συνθηκών Εργασίας για θέματα Ασφάλειας και Υγείας, και γ) Κέντρου Υγιεινής και Ασφάλειας της Εργασίας.
2004	121/A	Π.Δ. 155/2004/5.7.2004	Τροποποίηση του Π.Δ. 395/1994 "Ελάχιστες προδιαγραφές ασφαλείας και υγείας για τη χρησιμοποίηση εξοπλισμού εργασίας από τους εργαζομένους κατά την εργασία τους σε συμμόρφωση με την οδηγία 89/655/ΕΟΚ" (Α' 220) όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει, σε συμμόρφωση με την οδηγία 2001/45/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 27 ^{ης} Ιουνίου 2001.

Γεωμετρικό σχήμα	Σημασία
	Σήματα απαγόρευσης
	Σήματα υποχρέωσης
	Σήματα προειδοποίησης
	Σήματα διάσωσης ή βοήθειας
	Σήματα που αφορούν το πυροσβεστικό υλικό ή εξοπλισμό

**Απαγορεύεται
το κάπνισμα**

**Απαγορεύεται η χρήση
γυμνής φλόγας
και το κάπνισμα**

**Απαγορεύεται
η διέλευση πεζών**

**Απαγορεύεται
η κατάσβεση
με νερό**

Μη πόσιμο νερό

**Απαγορεύεται η είσοδος
 στους μη έχοντες
 ειδική άδεια**

**Απαγορεύεται η διέλευση
 στα οχήματα δικύκλισης
 φορτίων**

Μην αγγίζετε

**Υποχρεωτική
προστασία
των ματιών**

**Υποχρεωτική
προστασία
του κεφαλιού**

**Υποχρεωτική
προστασία
των αυτιών**

**Υποχρεωτική
προστασία
των αναπνευστικών
οδών**

**Υποχρεωτική
προστασία
των ποδιών**

**Υποχρεωτική
προστασία
των χεριών**

**Υποχρεωτική
προστασία
του σώματος**

**Υποχρεωτική
προστασία
του προσώπου**

**Υποχρεωτική ατομική
προστασία έναντι πτώσεων**

**Υποχρεωτική
διάβαση για πεζούς**

Γενική υποχρέωση

Εύφλεκτες ύλες ή/ και
υψηλή θερμοκρασία

Εκρηκτικές ύλες

Τοξικές ύλες

Διαβρωτικές ύλες

Ραδιενεργά υλικά

Αιωρούμενα φορτία

Οχήματα
διακίνησης φορτίων

Κίνδυνος
ηλεκτροπληξίας

Γενικός κίνδυνος

Πρώτες βοήθειες

Φορείο

Θάλαμος καταιωνισμού ασφαλείας

Πλύση ματιών

Τηλέφωνο για διάσωση και πρώτες βοήθειες

Όταν πρέπει να δείξουμε την κατεύθυνση που πρέπει να ακολουθήσουμε για να φθάσουμε στα μέσα βοήθειας ή διάσωσης τότε τα αντίστοιχα σήματα συνδυάζονται ανάλογα με τα παρακάτω σήματα κατεύθυνσης.

Κατεύθυνση που πρέπει να ακολουθηθεί

3.5. Πινακίδες που αφορούν το πυροσβεστικό υλικό ή εξοπλισμό

3.5.1. Εγγενή χαρακτηριστικά:

α) Σχήμα ορθογώνιο ή τετράγωνο.

β) Λευκό εικονοσύμβολο σε κόκκινο φόντο (το κόκκινο χρώμα πρέπει να καλύπτει τουλάχιστον το 50% της επιφάνειας της πινακίδας).

Πυροσβεστική μάνικα

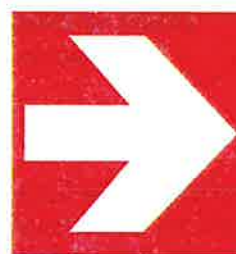
Σκάλα

Πυροσβεστήρας

Τηλέφωνο για την καταπολέμηση πυρκαγιών

Κατεύθυνση που πρέπει να ακολουθηθεί
(ενδεικτικά σήματα επιπλέον των παραπάνω πινακίδων)

3. ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 4: ΟΡΙΣΜΟΙ

Ατύχημα	Είναι το μη σχεδιασμένο και μη επιθυμητό γεγονός το οποίο πιθανόν να έχει αρνητικό αντίκτυπο στο κόστος, στο χρονοδιάγραμμα και τελικά στην ποιότητα του Έργου λόγω των συνεπειών του, που μπορεί να είναι: τραυματισμός(οι) και θάνατος(οι) ανθρώπων που εμπλέκονται ή όχι στο Έργο, καταστροφή ή απώλεια εγκαταστάσεων, εξοπλισμού, Έργου, κεφαλαίων και κατασκευών του Έργου, ή περιουσία τρίτων προσώπων, καταστροφή ή υποβάθμιση του περιβάλλοντος.
Έλεγχος	Η συστηματική και λεπτομερής επιθεώρηση της ασφάλειας των εργασιών στο ΕΡΓΟΤΑΞΙΟ.
Περιβάλλον	Ο περιβάλλοντας χώρος και οι συνθήκες, μέσα στις οποίες κατασκευάζεται το Έργο ή μπορεί να επηρεάσουν οι δραστηριότητες του Έργου.
Περιβαλλοντική Επίπτωση	Μία άμεση ή έμμεση αρνητική επίπτωση στο περιβάλλον από τις δραστηριότητες του ΑΝΑΔΟΧΟΥ στο πλαίσιο του Έργου.
Κίνδυνος	Η κατάσταση με τη δυναμική να προκαλέσει (α) τραυματισμό ή ασθένεια σε ανθρώπους, (β) καταστροφή σε εγκαταστάσεις, προϊόντα, περιουσίες ή στο περιβάλλον, (γ) απώλειες στην παραγωγή, αυξημένο κόστος παραγωγής, (δ) αυξημένες υποχρεώσεις (αστικές, ποινικές, συμβατικές).
Παρ' ολίγον ατύχημα	Είναι το γεγονός που θα μπορούσε να οδηγήσει σε ατύχημα.
Κύριος του Έργου ή ΚτΕ	Δήμος Πηνειού
ΕΡΓΟ	«ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΠΡΟΣΘΗΚΗΣ Α΄ ΝΗΠΙΑΓΩΓΕΙΟΥ ΓΑΣΤΟΥΝΗΣ Δ. ΠΗΝΕΙΟΥ»
ΕΡΓΟΤΑΞΙΟ	Ο χώρος εκτέλεσης των κατασκευαστικών δραστηριοτήτων του Έργου
Επικινδυνότητα	Η πιθανότητα ενός συγκεκριμένης σοβαρότητας ανεπιθύμητου γεγονότος να συμβεί.
Τεχνικός Ασφαλείας	Όπως ορίζεται στο άρθρο 4 του κεφαλαίου Α «όργανα Βελτίωσης των Συνθηκών Εργασίας στην Επιχείρηση» του Ν. 1568/85 «Υγιεινή και Ασφάλεια των Εργαζομένων».
Ιατρός Εργασίας	Όπως ορίζεται στο άρθρο 4 του κεφαλαίου Α «όργανα Βελτίωσης των Συνθηκών Εργασίας στην Επιχείρηση» του Ν. 1568/85 «Υγιεινή και Ασφάλεια των Εργαζομένων».
Εξωτερική Υπηρεσία Προστασίας και Πρόληψης	Όπως ορίζεται στα άρθρα 4 και 5 του ΠΔ 17/96 «Μέτρα για την Βελτίωση της Ασφάλειας και της Υγείας των Εργαζομένων κατά την Εργασία σε συμμόρφωση με τις Οδηγίες 89/391/ΕΟΚ και 91/383/ΕΟΚ»

Εργοδότης	Κάθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο το οποίο συνδέεται με σχέση εργασίας με εργαζόμενο στο Έργο, συμπεριλαμβάνονται ο ανάδοχος, οι υπεργολάβοι του, οι προμηθευτές του, οι Σύμβουλοί του και κάθε άλλος φορέας, δημόσιος ή ιδιωτικός, του οποίου προσωπικό θα βρεθεί στο Εργοτάξιο.
Εργαζόμενος	Κάθε πρόσωπο που απασχολείται στο Έργο από έναν εργοδότη με οποιαδήποτε σχέση εργασίας, συμπεριλαμβανομένων των ασκουμένων και των μαθητευομένων.
Αυτοαπασχολούμενος	Κάθε άτομο, εκτός των εργοδοτών και των εργαζομένων, το οποίο με την επαγγελματική του δραστηριότητα συμβάλλει στην εκτέλεση του Έργου επί τόπου στο Εργοτάξιο.
Συντονιστής Ασφάλειας κατά την εκπόνηση της μελέτης	Όπως ορίζεται στην παράγραφο 8 του άρθρου 2 του ΠΔ 305/96 «Ελάχιστες Προδιαγραφές Ασφαλείας και Υγείας που πρέπει να εφαρμόζονται στα Προσωρινά ή Κινητά Εργοτάξια σε συμμόρφωση προς την Οδηγία 92/57/ΕΟΚ».
Συντονιστής Ασφάλειας κατά την εκτέλεση του Έργου	Όπως ορίζεται στην παράγραφο 9 του άρθρου 2 του ΠΔ 305/96 «Ελάχιστες Προδιαγραφές Ασφαλείας και Υγείας που πρέπει να εφαρμόζονται στα Προσωρινά ή Κινητά Εργοτάξια σε συμμόρφωση προς την Οδηγία 92/57/ΕΟΚ».
Σύμβουλος διαχείρισης ασφάλειας	-
Λογικά πρακτικό και δυνατό	Αυτό για το οποίο υπάρχει τεχνογνωσία υλοποίησης και το κόστος του δεν είναι σημαντικά δυσανάλογο με τα οφέλη που προκαλεί.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 5: ΣΥΝΤΟΜΟΓΡΑΦΙΕΣ

ΒΥΙΕ	Βιβλίο Υποδείξεων Ιατρού Εργασίας
ΒΥΤΑ	Βιβλίο Υποδείξεων Τεχνικού Ασφαλείας
ΔΕ	Διευθυντής Έργου
Ε/Ξ	Εργοτάξιο
ΕΚΑΒ	Εθνικό Κέντρο Άμεσης Βοήθειας
ΕΞΥΠΠ	Εξωτερική Υπηρεσία Προστασίας και Πρόληψης
ΙΕ	Ιατρός Εργασίας
ΚΤΕ	Κύριος του Έργου
ΜΑΠ	Μέσα Ατομικής Προστασίας
Ο/Σ	Οπλισμένο Σκυρόδεμα
ΣΑΜ	Συντονιστής Ασφάλειας κατά την εκπόνηση της μελέτης
ΣΑΚ	Συντονιστής Ασφάλειας κατά την εκτέλεση του Έργου
ΣΑΥ	Σχέδιο Ασφάλειας και Υγείας
ΣΟΔΥΑΕ	Σύστημα Οργάνωσης και Διαχείρισης Υγιεινής και Ασφάλειας Έργου
ΤΑ	Τεχνικός Ασφάλειας
ΤΠΡ	Τεχνικές Προδιαγραφές
ΦΑΥ	Φάκελος Ασφάλειας και Υγείας